

До освобождението въ България е имало вълнени фабрики само въ Сливенъ, най-стара, после такава въ Самоковъ гдето башата на Сливенския революционеръ и опълченецъ Газибаровъ (Лазаръ Газибаровъ) е отишъл да отваря сукнена фабрика презъ 1852 г.) но, както се казва, билъ отровенъ тамъ, за да се осути предприятието му; после такава въ Карлово и въ Дерменъ-Дере (до Пловдивъ), — всички тия сѫ отъ незначителна важност спрямо Сливенската¹⁾.

Днесъ най-виднитѣ представители на вълнената фабрична индустрия, не само въ България, но и въ Балканскиятъ полуостровъ сѫ Сливенъ и Габрово. Сливенъ безспорно оправдаващето прозвището си „Български Манчестъръ“.

Следъ освобождението, най-стара частна тъкачна фабрика въ Сливенъ е тая на Саръивановъ, Кювлиевъ и Поповичъ, основана въ 1870 г.²⁾.

Сливенските сукнени фабрики изкарватъ срѣдно $\frac{1}{2}$ милионъ метра шаекъ за 2,250,000 лева. Габровския шаекъ съперничатъ по обработка, защото той се употребява само въ България, а Сливенския има главенъ пазаръ въ Турция (26% отъ Сливенския се продава въ България, а 74% въ Турция, отъ 1900 г. пропущани безъ мито). Презъ 1903 г. въ синдиката за доставката на Сливенски шаекъ за Военното М-во влизаха фабриканти: Кювлиевъ, Саръивановъ, Милковъ, Бояджиевъ, Кантарджиевъ и Стефановъ³⁾). Продажбата на платове става чрезъ пътуващи агенти, разносвачи на мости: уреждатъ се складове въ по-търговски центрове, изпращатъ платове направо на потрѣбителитѣ — шивачи, продаватъ на търговци-посрѣдници, каквито за външния пазаръ сѫ главно лазовицти, които и до днесъ идатъ въ Сливенъ и т. н. Почти цѣлия износъ на български вълнени произведения за Турция се застъпва отъ Сливенските фабрики (350.000 метра на стойност 1,600,000 лева), съ конкуренция на побългарени австрийски и срѣбърски платове. Износа става главно чрезъ Бургасъ. Отъ

¹⁾ Дермендеренската е основана кжде 1850 г. а Карловската въ 1875 г. Габровските сѫ четири и основани съответно презъ 1883 г. (Калпазановъ) 1884 г., 1888 г. 1889 и 1741 г. Трѣвненските две (отъ 1888 1889 г.) днесъ тъкачна фабрика „Св. Георги“. Новите Самоковски две сѫ отъ 1882 и 1894 г., а новата Карловска 1892 г.

²⁾ 15-тѣхъ днесъ Сливенски тъкачни фабрики се представяватъ отъ следнитѣ Сливенски дружества: Атанасовъ, Цоневъ и Илиевъ; А. Бояджиевъ и Г. Гиговъ; Б. А. Бѣлчевъ; Бр. Г. Калови и С-ие; В. Милковъ; Г. В. Чаръчиевъ; Г. Стефановъ и Синове; Д. х. Генчовъ; К. Ив. Кантарджиевъ; Недю х. Ивановъ; Пехливановъ, Роховъ и С-ие; Р. Андоновъ и Ив. Михайловъ, х. Д. Татевъ и Сие; Саръивановъ, Кювлиевъ и Поповичъ:

³⁾ Ржчното тъкане при Слив. Фабрики се е измѣстило отъ механическитѣ станове по случай съставения синдикатъ отъ нѣколко фабриканти въ 1898 г. за доставката на Военното М-во отъ платове за армията ни.